

TÌNH TRẠNG NGƯỢC ĐẢO

Bạo Lực trong Quan
Hệ Với Phụ Nữ

Tìm hiểu về quyền phụ nữ

Speaking of Abuse (Vietnamese) — January 1999

**Muốn được giúp đỡ nơi khu vực
bạn cư ngụ, gọi:**

Cảnh sát

Gọi số 911, hoặc tìm số điện thoại khẩn cấp phía trang sau tờ bìa trước của cuốn niên giám điện thoại B.C. Tel.

Đường Giây Liên Lạc Cho Nạn Nhân

Gọi số 1-800-563-0808 (Dịch vụ duy tiếng Anh)

Mục lục

Phần giới thiệu	1
■ Đối tượng của cuốn sách này	1
■ Nội dung của cuốn sách này	1
■ Cách sử dụng cuốn sách này	2
■ Nhân viên đại diện hoặc nhân viên bảo vệ quyền lợi nạn nhân là ai?	2
1. Bạo Lực Trong Quan Hệ Với Phụ Nữ — Điều đó có nghĩa gì ?	5
■ Một số thí dụ về ngược đãi	5
■ Thế nào là phạm pháp?	6
■ Bạn có phải là người duy nhất không?	8
■ Những phụ nữ mới định cư tại Canada	9
2. Dự tính kế hoạch an toàn cho bản thân và con cái	11
3. Trình cảnh sát	13
■ Gọi cảnh sát	13
■ Điều gì xảy ra khi cảnh sát đến nhà?	14
■ Tạm trú nơi an toàn	14
■ Bắt giữ	15
■ Phiên tòa tại ngoại hầu tra	15
■ Tìm hiểu tiến trình vụ việc	17
■ Cảnh sát lập biên bản	18
■ Liệu người bạn tình của bạn có bị truy tố không?	18
■ Nếu bạn không gọi cảnh sát ngay thì sao?	19
4. Nếu bạn dứt bỏ quan hệ hung bạo	21
■ Còn con cái thì sao?	21

■ Nhà cửa	22
■ Vấn đề tiền bạc	22
■ Để được giúp đỡ về pháp lý	23
5. Thủ tục tòa án	25
■ Phần giới thiệu	25
■ Công tố viên	25
■ Làm nhân chứng	26
■ Đơn trình bày của nạn nhân	27
■ Ra tòa lần đầu	27
■ Phiên xử	29
■ Nếu tòa phán quyết anh ta không phạm tội	30
■ Nếu tòa phán quyết anh ta phạm tội	30
■ Tuyên án	31
■ Sau khi tuyên án	32
6. Bạn có thể làm gì thêm	33
■ Bản cam kết sống yên bình	33
■ Lệnh câu thúc	34
■ Phòng Lưu Trữ Án Lệnh Bảo Vệ An Toàn của B.C.	35
■ Bồi thường thương tích do hậu quả tội ác	36
■ Kiện người bạn tình	37
7. Nếu bạn muốn chấm dứt quan hệ thì sao?	39
■ Tiền cấp dưỡng vợ con	39
■ Quyền nuôi giữ con cái	40
■ Quyền thăm con	41
■ Thỏa thuận ly thân	41
■ Tài sản	41
8. Ai có thể giúp đỡ	43
■ Tìm thông dịch viên	43
■ Khu vực bạn cư ngụ	44
■ Đường Giây Liên Lạc Cho Nạn Nhân (Phòng Lưu Trữ Án Lệnh Bảo Vệ An Toàn của B.C.)	46
■ Trường hợp khẩn cấp	46

Phần giới thiệu

Đối tượng của cuốn sách này

Cuốn sách nhỏ này dành cho chị em phụ nữ là những người bị bạn tình ngược đãi, hành hung hoặc quấy nhiễu, cần tìm hiểu về quyền bản thân. Nếu có người quen biết nào đó bạn nghĩ rằng họ bị ngược đãi, hãy cho họ cuốn sách này.

Những chỉ dẫn trong cuốn sách này dành cho những chị em chọn con đường ở lại với người bạn đời vũ phu, hoặc những người đã dứt áo ra đi hay đang tìm đường ra đi. Khi người phụ nữ tìm cách dứt bỏ người tình vũ phu, anh ta có thể trở nên hung dữ hơn.

Nếu bạn quen biết người nào hiện bị ngược đãi trong quan hệ đồng phái, cuốn sách này cũng phù hợp trong hoàn cảnh đó.

Nội dung của cuốn sách này

Sách giải thích phương pháp phòng thân — dù bạn chọn con đường ra đi hoặc ở lại — hướng dẫn những điều cảnh sát, tòa án và những người trong khu vực bạn ở có thể giúp bạn nếu bị bạn tình ngược đãi.

Nội dung sách gồm có —

- bạo lực trong quan hệ tình cảm là gì,
- phải làm sao nếu bạn tình có hành vi hung bạo, hăm dọa hành hung hoặc có hành động quấy nhiễu mang tính phạm tội,

- cảnh sát xử lý ra sao nếu được gọi đến,
- thủ tục tòa án là gì,
- cách xin lệnh câu thúc hoặc tờ cam kết sống yên bình,
- những điều phải làm nếu quyết định chấm dứt quan hệ, và
- ai có thể giúp đỡ về mặt tình cảm cũng như giúp đỡ về mặt pháp lý.

Cách sử dụng cuốn sách này

Danh từ “người bạn tình” trong sách này được sử dụng đồng nghĩa như những từ “người đàn ông”, “chồng”, “chồng cũ” “bị cáo”, “bạn trai trước đây”, “bạn trai hiện nay”, ngoại trừ trường hợp có ghi chú.

Nhân viên đại diện hoặc nhân viên bảo vệ quyền lợi nạn nhân là ai?

Nếu bạn bị ngược đãi trong quan hệ tình cảm, nhân viên đại diện hoặc nhân viên bảo vệ quyền lợi nạn nhân khu vực bạn cư ngụ có thể giúp bạn. Họ có thể giúp bạn và các con dù bạn quyết định ở lại chung sống hoặc bỏ đi.

Toàn tỉnh B.C. có 33 trung tâm chuyên trách dịch vụ giúp đỡ nạn nhân, giúp đỡ những phụ nữ bị ngược đãi. Tại hầu hết những sở cảnh sát và văn phòng Công Tố viên (luật sư đại diện chính phủ) đều có nhân viên bảo vệ quyền lợi nạn nhân.

Nhân viên đại diện có thể là bất cứ người nào tại khu vực bạn cư ngụ, muốn giúp đỡ hoàn cảnh của bạn. Họ có thể là bạn, người

thân hoặc người nào đó tại trung tâm phụ nữ địa phương, nơi nhà tạm trú hoặc cơ quan dịch vụ di dân. Nhân viên đại diện hoặc nhân viên bảo vệ quyền lợi nạn nhân có thể đại diện đấu tranh cho bạn.

Khi làm việc với cảnh sát và khi phải ra tòa, bạn có thể cần đến nhân viên bảo vệ quyền lợi nạn nhân. Họ giúp nâng đỡ tinh thần và có thể —

- giúp bạn tìm hiểu quyền pháp lý của bạn,
- giúp bạn những điều cần thiết khi ra tòa,
- hỗ trợ tinh thần bằng cách cùng bạn có mặt tại tòa,
- giúp bạn tìm hiểu về vụ việc của bạn, và
- giúp bạn về những dịch vụ hiện có mà bạn cần đến tại khu vực cư ngụ.

Nhân viên đại diện hoặc nhân viên bảo vệ quyền lợi nạn nhân còn có thể giúp cảnh sát và các nhân viên thuộc hệ thống tư pháp trong việc thụ lý vụ việc của bạn. Chẳng hạn, họ có thể nói chuyện với cảnh sát về việc —

- phỏng vấn bạn,
- cho bạn biết những điều cần thiết, và
- giúp đỡ bạn tại những buổi phỏng vấn hoặc ra tòa.

Bạn có thể gọi Đường Giây Liên Lạc Cho Nạn Nhân (Victim Information Line) số 1-800-563-0808 nếu khu vực bạn cư ngụ không có nhân viên đại diện hoặc nhân viên bảo vệ quyền lợi nạn nhân.

Điều quan trọng, xin đọc:

Tại B.C., chính quyền quy định cảnh sát và tòa án xử lý nạn hành hung phụ nữ như một trọng tội. Họ phải bằng mọi cách để ngăn chặn điều này. Ở Canada, vợ không phải là vật sở hữu của chồng.

Chính sách Bạo Lực Trong Quan Hệ Với Phụ Nữ của chính phủ xác nhận có nhiều dạng ngược đãi, và sự ngược đãi có thể xảy ra trong mọi quan hệ mật thiết. Tuy nhiên điều chính phủ đặc biệt quan tâm đến là tình trạng đàn ông hành hung phụ nữ hiện đang lan rộng. Chính vì điều đó, mục tiêu của chính sách Bạo Lực Trong Quan Hệ Với Phụ Nữ là chú trọng vào phụ nữ bị bạo tình ngược đãi.

Cuốn sách này được biên soạn căn cứ trên chính sách Bạo Lực Trong Quan Hệ Với Phụ Nữ nói trên.

Điều cần nhớ rằng **Bạo Lực Với Phụ Nữ không còn là chuyện cá nhân, của mỗi gia đình. Hành hung và quấy nhiễu là phạm tội.**

Nếu bạn cần giúp đỡ để đối phó với nỗi căng thẳng tinh thần, tìm trong cuốn Yellow Pages, hoặc niên giám điện thoại dưới mục “Counsellors” (cố vấn tâm lý). Trẻ em cũng cần được giúp đỡ giải quyết vấn đề tinh thần. Nếu bạn có mức thu nhập thấp, hỏi vị cố vấn xem họ có thể giảm lệ phí không.

Xem trong phần “Ai có thể giúp đỡ — khu vực bạn cư ngụ” trang 43 của cuốn sách này để tìm thông dịch viên.

Ghi chú: Sách này giải thích về luật pháp nói chung và không chủ đích giúp ý kiến pháp lý trong vụ việc riêng của bạn. Bởi vì mỗi sự việc mỗi khác, và bạn có thể cần phải được giúp đỡ về pháp lý. Xem phần “Ai có thể giúp đỡ”, trang 43 trong cuốn sách này.

1. Bạo Lực Trong Quan Hệ Với Phụ Nữ – Điều đó có nghĩa gì?

Nói đến bạo lực trong quan hệ tình cảm với phụ nữ, người ta thường nói đến vấn đề ngược đãi. Ngược đãi bao gồm những hành động từ hiếp đáp và hăm dọa đến hành động vũ lực hoặc cưỡng dâm. Kẻ bạo ngược dùng sự hăm dọa và vũ lực để dành quyền lực và khống chế bạn tình và tước đoạt đi giá trị bản thân của cô ấy.

Một số thí dụ về ngược đãi

Người ta có thể bị ngược đãi về thể xác, sinh lý, tình cảm, tâm lý hoặc tiền bạc. Sau đây là một số thí dụ về hành động ngược đãi:

- hạ nhục bạn trước mặt người khác
- biệt lập hoặc ngăn cấm bạn ra khỏi nhà (như lấy điện thoại đi, mang chiếc xe duy nhất đi trong khi bạn sống ở một nơi xa thành phố, ngăn cấm bạn gặp bạn bè hoặc gia đình)
- la mắng, lăng mạ, chửi rủa bạn
- thường xuyên chỉ trích và trách cứ bạn mọi điều
- kiểm soát và hạn chế sinh hoạt, đi đứng và quan hệ của bạn

- hăm dọa làm hại bạn, con cái, người thân thích của bạn hoặc những gì thân thiết với bạn (như thú nuôi hoặc vật bạn quý mến)
- lái xe ẩu làm bạn sợ hãi hoặc dùng khí giới đe dọa bạn
- đập phá đồ đạc, phá hoại tài sản
- lấy tiền bạc của bạn hoặc kiểm soát tiền bạc trong gia đình và không cho bạn tiêu xài
- hăm dọa trục xuất bạn
- mở, đọc thư và các giấy tờ riêng tư khác của bạn
- theo dõi những nơi bạn đi đứng
- liên tục gọi điện thoại cho bạn (như tại sở làm, hoặc lúc nửa đêm)
- cưỡng ép bạn tham gia hành động sinh lý ngoài ý muốn
- xô đẩy, tát, bóp cổ, đấm hoặc đá bạn
- dùng đồ vật gây đau đớn cho bạn

Ngược đãi có thể khởi đầu bằng lời nói hoặc sự xúc phạm tình cảm, và dần dà dẫn đến hành động vũ lực hoặc sinh lý hung bạo. Sau những lần ngược đãi, người bạn tình có thể rất hối lỗi và đáng thương. Nếu bạn chung sống với người bạn tình bạo ngược, bạn có thể luôn cảm thấy sợ hãi, hoang mang và cô đơn.

Thế nào là phạm pháp?

Hình thức ngược đãi nào cũng có hại. Tuy nhiên có rất nhiều dạng ngược đãi là phạm pháp — là tội ác và có thể bị cảnh sát truy tố. Hành hung là tội ngược đãi bạn tình mà người đàn ông bị truy tố nhiều nhất. Quý

những hình sự là một tội quan trọng khác mà bạn cần biết.

Hành hung

Nếu bạn tình của bạn làm một trong những điều sau đây, hành động đó là hành hung và phạm tội:

- đánh đập hoặc gây đau đớn cho bạn về thể xác
- hăm dọa đòi đánh hoặc gây đau đớn về thể xác mà bạn tin rằng anh ta có thể làm điều đó
- cưỡng ép bạn làm những điều bạn không muốn để thỏa mãn dục vọng của anh ta

Quấy nhiễu hình sự (rình rập)

Quấy nhiễu hình sự là hành động tạo sự quan tâm chú ý cho người khác ngoài ý muốn của họ: một loạt những hăm he đe dọa và hành động khiến bạn lo sợ cho an nguy bản thân và con cái. Điều đó khiến cho bạn cảm thấy không yên tâm làm việc hoặc đi đâu theo ý muốn.

Nếu như một người nào đó, nhất là người tình cũ, làm một trong những điều liệt kê dưới đây và gây cho bạn lo sợ đến an toàn bản thân, đó là những hành động phạm tội quấy nhiễu hình sự (rình rập theo dõi):

- tiếp tục liên lạc với bạn (như tại sở làm hoặc tại nhà lúc nửa đêm)
- gọi điện thoại và dùng lời lẽ thô tục, hoặc liên tục gọi điện thoại bạn rồi gác máy không nói
- rình rập theo dõi bạn và người nhà bạn (như đậu xe phía ngoài nhà bạn)

- đe dọa bạn hoặc người nhà hoặc bạn bè
- gửi quà biếu mà bạn không muốn nhận
- đe dọa phá hoại tài sản hoặc làm hại thú nuôi
- có những hành động hăm dọa khác và điều đó khiến bạn lo sợ anh ta sẽ hại mình.

Nếu một trong những điều kể trên đang xảy ra cho bạn, hãy gọi cảnh sát ngay. Đồng thời, để giúp cảnh sát thụ lý vụ việc của bạn, ghi lại tất cả sự kiện, bao gồm những sự việc xảy ra, ngày tháng, thời gian và địa điểm xảy ra. Hành hung và quấy nhiễu hình sự là phạm pháp. Bạn có quyền được bảo vệ.

Bạn có phải là người duy nhất không?

Không. Phụ nữ ở mọi lứa tuổi, mọi giới và thành phần xã hội, mọi sắc dân và văn hóa đều có thể bị ngược đãi.

Cuộc thăm dò năm 1993 do Sở Thống Kê Canada tiến hành cho thấy có 25% tổng số phụ nữ bị bạo tình xúc phạm bằng vũ lực. Cứ 6 phụ nữ hiện có chồng thì có một người bị chồng cư xử thô bạo. Một nửa số phụ nữ có chồng trước đây cho biết bị chồng cũ đối xử thô bạo. Tình trạng phụ nữ có bạo tình hoặc trong thời kỳ tìm hiểu bị ngược đãi cũng thường xảy ra.

Một cuộc nghiên cứu khác cho thấy có phụ nữ sau khi đã bị hành hung đến lần thứ 35 mới gọi cảnh sát. Tính trung bình mỗi tuần ở Canada có hai phụ nữ bị bạo tình giết hại.

Phụ nữ rất khó có thể tự mình chặn đứng được nạn ngược đãi trong quan hệ tình cảm. Nếu lớn tuổi hoặc tật nguyền bạn có thể phải càng cần nhờ cậy bạn tình giúp đỡ trong nhu cầu hàng ngày. Trong hoàn cảnh như vậy bạn càng khó tránh khỏi bị xúc phạm, ngược đãi.

Bạn có thể cảm thấy rất cô lập vì khó khăn ngôn ngữ, áp lực gia đình, kỳ thị chủng tộc hoặc vì bạn mới đến Canada. Bạn có thể gặp khó khăn hơn khi thuyết phục người khác tin rằng bạn thực sự đang bị ngược đãi. Nếu là người mới đến Canada, có thể bạn lo sợ bị trục xuất nếu phải tiếp xúc với cảnh sát hoặc các tổ chức dịch vụ giúp đỡ. (Cùng trang)

Nếu hiện bạn bị ngược đãi, điều cần ghi nhớ là:

Bạo Lực Trong Quan Hệ Với Phụ Nữ không phải là vấn đề cá nhân, gia đình. Hành hung và quấy nhiễu là phạm tội.

Hãy gọi cảnh sát nếu bạn bị hành hung hoặc bị quấy nhiễu.

Những phụ nữ mới định cư tại Canada

Nếu bạn mới đến định cư tại Canada và bị chồng đối xử tàn nhẫn, sau đây là một số điều cần biết:

- nếu là cư dân thường trú, bạn sẽ **không** bị trục xuất nếu bỏ đi, thậm chí nếu chồng là người hiện đang bảo lãnh bạn.
- nếu chồng là người bảo lãnh, và bạn **quyết định bỏ đi do bị ngược đãi**, bạn có thể

được nhận tiền trợ cấp xã hội. (Nhớ đi cùng nhân viên đại diện hoặc nhân viên bảo vệ quyền lợi nạn nhân khi làm đơn xin tiền trợ cấp)

- Nếu là người xin tị nạn hoặc không phải là thường trú nhân, hãy xin giúp đỡ về pháp lý ngay. Luật di trú Canada có một số hướng dẫn bảo vệ phụ nữ bị chồng đánh đập.
- Nếu bạn là người bảo lãnh chồng, và anh ta hành hung bạn, hãy tham vấn pháp lý. Bạn có thể được rút đơn bảo lãnh chồng.

Bạn có thể có luật sư nói tiếng Việt. Nhờ nhân viên đại diện hoặc nhân viên bảo vệ quyền lợi nạn nhân tìm tên của luật sư và thông dịch viên.

2. Dự tính kế hoạch an toàn cho bản thân và con cái

Dứt bỏ quan hệ trong hoàn cảnh bị ngược đãi không phải dễ. Dù bạn chọn con đường ở lại hoặc ra đi, an toàn bản thân phải được **ưu tiên hàng đầu**. Cảnh sát hoặc án lệnh của thẩm phán chỉ có thể bảo vệ bạn phần nào.

Để bảo đảm an toàn cho bản thân và con cái, bạn phải có kế hoạch an toàn dù quyết định ở lại hay bỏ đi.

Kế hoạch an toàn là dự tính những điều cần thiết để đảm bảo an toàn. Thu thập những điều cần thiết và bàn thảo kế hoạch với những người có thể giúp đỡ. Vạch kế hoạch an toàn là thực hiện những điều như sau:

- nhờ hàng xóm hoặc bạn bè gọi cảnh sát nếu họ nghe những tiếng kêu la hoảng hốt, hoặc tiếng ồn ào lớn, hoặc nếu họ thấy những điều khả nghi
- ghi nhớ số điện thoại nhà tạm trú an toàn cho phụ nữ
- dự tính đường đi nước bước nếu quyết định bỏ đi (đến một chỗ an toàn, như nhà tạm trú nơi anh ta không thể tìm tới)
- cất một số tiền vào nơi an toàn, mỗi lúc một ít, và hủy bỏ thẻ tín dụng chung

- đóng quần áo vào va-li cho mình và con cái và mang đến nhà một người bạn
- cất một bộ chìa khóa nhà và xe riêng vào một nơi an toàn
- tham vấn pháp lý về hoàn cảnh của bạn
- cất thẻ tùy thân, hộ chiếu và các giấy tờ quan trọng của mình và con cái vào một nơi an toàn (nếu không yên tâm giữ bản chính, gọi văn phòng trợ giúp pháp lý gần nhà nhờ giúp chúng thực bản sao)

Xin đọc “Nếu bạn từ bỏ quan hệ hung bạo” (trang 21) và “Nếu bạn muốn chấm dứt quan hệ thì sao?” (trang 39) để tìm hiểu rõ hơn về những vấn đề về con cái và an toàn khác.

Nên nhớ, dự tính kế hoạch an toàn là điều bạn cần thường xuyên nghĩ đến, nhất là hoàn cảnh có những đổi thay (như dọn nhà, sinh thêm con, đau ốm, hoặc bị đối xử tồi tệ hơn). Nhờ người tin tưởng giúp bạn sắp xếp kế hoạch an toàn. Người đó có thể là nhân viên đại diện hoặc nhân viên bảo vệ quyền lợi nạn nhân hoặc một người bạn.

3. Trình cảnh sát

Gọi cảnh sát

Gọi cảnh sát nếu bị bạn tình đánh đập, cưỡng dâm, hoặc đe dọa hay quấy nhiễu bạn. Số điện thoại khẩn cấp ở phía sau trang bìa trước. Ở Vancouver, vùng phụ cận và nhiều nơi khác trong B.C. là số **911**. Nhớ kiểm tra số điện thoại khẩn cấp trong vùng bạn ở là số mấy.

(Nếu bạn biết người nào đó bị ngược đãi và người ấy không nói được tiếng Anh, nói với cô ta rằng vẫn có thể gọi số 911 và hỏi thông dịch viên. Khi gọi, cô ta có thể nói “police”, và “Vietnamese”. Dặn cô ta không được bỏ máy cho đến khi người thông dịch cầm máy kể cả khi nghe thấy tiếng “cách”.)

Khi cảnh sát trả lời, cho tên và địa chỉ của bạn. Cảnh sát cần biết sự việc xảy ra. Cố gắng nói chậm rãi và rõ ràng. Bạn cũng sẽ cần phải trả lời những câu hỏi.

Cho cảnh sát biết —

- bạn đang lâm nguy,
- người đàn ông đang và đã làm gì,
- nếu anh ta có khi giới và khí giới đó là gì,
- nếu trước đây anh ta đã từng có hành động hung bạo,
- nếu con cái đang ở với bạn,
- nếu bạn và con cái bị thương tích, và
- nếu bạn đã có lệnh câu thúc hoặc bản cam kết sống yên bình.

Điều gì xảy ra khi cảnh sát đến nhà?

Khi cảnh sát đến nhà bạn, họ sẽ nói chuyện với bạn để tìm hiểu sự việc. Cho họ biết là bạn lo sợ cho an nguy bản thân, và những gì người bạn tình đã làm khiến bạn lo sợ.

Cho cảnh sát biết bạn đã tính bỏ đi, hoặc đã cho bạn tình biết bạn sẽ bỏ anh ta. Cảnh sát cần biết những điều đó vì người bạn tình của bạn có thể trở nên hung hãn hơn.

Nếu cảnh sát nhận thấy người bạn tình đã hành hung hoặc đe dọa bạn, và có khả năng anh ta sẽ tái phạm, họ có thể bắt giữ anh ta (xem trang 15). Chính sách của chính phủ về bạo lực với phụ nữ trong quan hệ tình cảm quy định cảnh sát phải bắt giữ người đàn ông nếu có đầy đủ tang chứng. Họ có thể bắt giữ anh ta dù bạn không muốn họ làm như vậy.

Trường hợp người bạn tình của bạn bỏ đi trước khi cảnh sát đến, cảnh sát vẫn có thể bắt nếu gặp anh ta. Nếu bạn biết anh ta ở đâu, báo cho cảnh sát biết.

Cảnh sát sẽ trao cho bạn tấm thẻ với tên và số điện thoại của họ và số hồ sơ vụ việc (hỏi thẻ nếu họ không đưa). Nếu người bạn tình của bạn trở về, bạn có thể gọi cảnh sát trở lại.

Tạm trú nơi an toàn

Có thể nhờ cảnh sát đưa bạn và các con đến nơi tạm trú an toàn trong khu vực bạn ở. Dẫn các con theo để bảo vệ chúng và giúp bạn có cơ hội được quyền nuôi giữ các con sau này.

Hoặc bạn có thể nhờ cảnh sát đưa mình và con cái tới nhà bạn bè, thân nhân hoặc khách sạn.

Nếu bạn bị thương tích, cảnh sát có thể đưa bạn đến bệnh viện hoặc gặp bác sĩ. Phần lớn những khoa cấp cứu bệnh viện đều có thể giúp bạn. Tại đó người ta sẽ ghi nhận lại chứng cứ hành hung. Nên nhớ: bạn có quyền thắc mắc bất cứ việc khám nghiệm y khoa nào, có quyền có bạn hoặc người đại diện cùng mình, và quyền từ chối chữa trị.

Nên thay các ổ khóa, nếu bạn ở nhà mình.

Bắt giữ

Nếu người bạn tình của bạn bị cảnh sát bắt giữ, một trong ba điều sau đây có thể xảy ra:

- 1** Anh ta sẽ được thả ra, nhưng cảnh sát hoặc tòa án sẽ ra quyết định hạn chế một số hành động của anh ta (như không được tiếp xúc hoặc đến nhà bạn); hoặc
- 2** Anh ta có thể bị tạm giam qua đêm và sẽ phải ra trình thẩm phán hòa giải hoặc quan tòa tại một tòa án để dự phiên tòa “tại ngoại hầu tra” (bail), để quyết định anh ta có nên được thả ra hay không, và phải chịu những điều kiện tại ngoại ra sao.

Phiên tòa tại ngoại hầu tra

Tại phiên tòa tại ngoại hầu tra, quan tòa quyết định có nên thả bạn tình của bạn hay không trong thời gian xử lý những tội danh anh ta bị truy tố. Quan tòa quy định một số điều anh ta phải thực hiện để được thả tự do.

Những điều đó gọi là “điều kiện tại ngoại.” Chẳng hạn, anh ta không được sở hữu súng hoặc các loại khí giới khác, hoặc không được sử dụng ma túy hoặc uống rượu bia.

Lệnh cấm tiếp xúc

Quan tòa có thể cấm bạn tình của bạn đến nhà hoặc nơi bạn làm việc và không được tiếp xúc với bạn dù trực tiếp hay gián tiếp thông qua án lệnh “cấm tiếp xúc” của tòa án. Điều đó có nghĩa là bạn tình của bạn không được gọi điện thoại hoặc viết thư, gửi quà biếu cho bạn, hoặc nhờ người khác chuyển lời giùm.

Điều đó cũng có nghĩa là bạn cũng không được gọi điện thoại, viết thư, gửi quà hoặc nhờ người khác chuyển lời cho bạn tình của mình.

Báo cho nhân viên cảnh sát điều tra biết nếu bạn cần bản quyết định “cấm tiếp xúc.” Cảnh sát sẽ cần tìm hiểu những lần trước đây mà người tình của bạn đã từng có hành động vũ phu. Cảnh sát sẽ trình lý do trong bản báo cáo gửi lên Công tố viên để xin án lệnh cấm tiếp xúc. Công tố viên là luật đại diện phía chính phủ, người sẽ trình bày lên vị thẩm phán lý do tại sao người bạn tình của bạn không được đến gần bạn.

Điều kiện tại ngoại

Nhờ nhân viên đại diện hoặc nhân viên bảo vệ quyền lợi nạn nhân hỏi Công tố viên cụ thể những điều kiện tại ngoại. Luôn mang theo người tờ quyết định cấm tiếp xúc.

Nếu người bạn tình của bạn không làm theo điều kiện tại ngoại hoặc theo lệnh cấm tiếp xúc quy định, anh ta có thể bị bắt giữ và truy tố tội “vi phạm” quy định tại ngoại, ngoài tội danh hành hung hoặc quấy nhiễu hình sự trước đây.

Nếu người bạn tình của bạn vi phạm điều kiện tại ngoại hoặc lệnh cấm tiếp xúc, gọi số 911, hoặc số khẩn cấp của cảnh sát khu vực bạn ở.

Tìm hiểu tiến trình vụ việc

Nếu muốn tìm hiểu diễn tiến vụ việc liên quan đến bạn tình của bạn, gọi điện thoại cho nhân viên đại diện hoặc nhân viên bảo vệ quyền lợi nạn nhân. Theo Đạo Luật Bảo Vệ Nạn Nhân Của Tội Ác (Victims of Crime Act), bạn có quyền được cập nhật thông tin tiến trình của vụ việc, kể cả được cho biết:

- những tổ chức và dịch vụ có thể giúp đỡ bạn
- bồi thường thương tích
- cách làm việc của hệ thống tư pháp hình sự
- diễn tiến cuộc điều tra của cảnh sát và việc xét xử
- hình thức thụ án đối với người bạn tình đó của bạn
- quyền bảo mật đời tư cá nhân

Để tìm hiểu về mọi án lệnh đối với bạn tình của bạn và để đảm bảo những án lệnh đó được đăng ký, gọi Đường Giây Liên Lạc Cho Nạn Nhân (Victim Information Line) số 1-800-563-0808 .

Cảnh sát lập biên bản

Dù cảnh sát không bắt giữ bạn tình của bạn, họ vẫn phải điều tra sự việc và lập biên bản báo cáo dù bạn không bị thương tích hoặc không muốn làm nhân chứng. Họ sẽ hỏi về sự việc xảy ra. (Điều quan trọng là khai với cảnh sát mọi chi tiết bạn nhớ).

Cảnh sát sẽ gửi báo cáo lên luật sư Công tố viện, người có thể quyết định chính thức truy tố bạn tình của bạn hay không (truy tố tội hình sự). Nếu Công tố viện chấp thuận, cảnh sát sẽ “khởi tố.”

Nếu cảnh sát phỏng vấn bạn lần nữa, bạn có thể đi cùng nhân viên đại diện hoặc nhân viên bảo vệ quyền lợi nạn nhân.

Liệu người bạn tình của bạn có bị truy tố không?

Ở B.C. chính sách Bạo Lực Trong Quan Hệ Với Phụ Nữ của chính phủ quy định phải truy tố nếu có đủ chứng cứ hành hung hoặc quấy nhiễu hình sự. Nếu cảnh sát cho rằng người đàn ông đã phạm tội hành hung hoặc quấy nhiễu hình sự đối với người họ có quan hệ, cảnh sát phải lập biên bản báo cáo lên luật sư Công tố viện xin chỉ thị truy tố anh ta. **Cảnh sát không cần sự đồng ý hoặc chấp thuận của bạn để làm điều này.**

Nên nhớ là bạn có quyền được biết diễn tiến cuộc điều tra của cảnh sát và việc xét xử đối với người bạn tình của bạn, nếu —

- Công tố viện không truy tố anh ta, và nếu

- bạn không hài lòng với quyết định của Công tố viện,

cũng như quyền được giải thích hoặc khiếu nại. Nói chuyện với nhân viên đại diện hoặc nhân viên bảo vệ quyền lợi nạn nhân xem bạn có thể làm những gì.

Nếu bạn không gọi cảnh sát ngay thì sao?

Tốt nhất nên ghi chép lại mọi sự việc xảy ra và trình báo vụ hành hung hoặc quấy nhiễu càng sớm càng tốt để bạn còn nhớ chi tiết (như ngày giờ, địa điểm sự việc xảy ra), giúp cảnh sát thu thập chứng cứ cần thiết được dễ dàng hơn.

Dù không gọi cảnh sát ngay, bạn vẫn có quyền được giúp đỡ. Gọi điện thoại cảnh sát hoặc đi đến sở cảnh sát khai báo vụ hành hung hoặc quấy nhiễu. Đi cùng nhân viên đại diện hoặc nhân viên bảo vệ quyền lợi nạn nhân nếu có thể được.

4. Nếu bạn dứt bỏ quan hệ hung bạo

Còn con cái thì sao?

Khi bỏ nhà ra đi, dẫn con cái theo để bảo vệ chúng và tận dụng cơ hội để có thể được quyền nuôi giữ các con sau này. Nếu không thể mang các con theo cùng, quay trở lại đón chúng càng sớm càng tốt. Nếu không thể trở lại đón các con, gọi ngay cho nhân viên đại diện hoặc nhân viên bảo vệ quyền lợi nạn nhân.

Hãy thận trọng bảo toàn thân thể khi quay lại đón các con. Nhờ cảnh sát đi cùng. Gọi cảnh sát trước để bố trí thời gian. Cảnh sát có thể bảo đảm an toàn cho bạn, nhưng họ không thể buộc người người bạn tình của bạn giao con nếu bạn không có lệnh tòa án cho phép nuôi giữ con.

Nếu anh ta từ chối không giao con hoặc anh ta có lệnh tòa án cho nuôi giữ con, hãy tham vấn pháp lý ngay.

Gọi văn phòng Bộ Đặc Trách Trẻ Em và Gia Đình (Ministry for Children and Families) nếu bạn lo sợ cho sự an toàn của con cái. Hoặc bạn có thể gọi Đường Giây Giúp Đỡ Trẻ Em (Helpline for Children), quay số 0 và khi nhân viên tổng đài trả lời, xin nói chuyện với Zenith 1234.

Xem thêm “Dự tính kế hoạch an toàn bản thân và con cái” trang 11.

Nhà cửa

Thậm chí ban đầu bạn bỏ nhà đi, bạn vẫn có thể sau đó xin quyết định thẩm phán quyền được phép ở tại nhà mình với con cái. Điều khoản đó có tên gọi là “lệnh cư trú đặc biệt”. Bạn cần có luật sư đi cùng, lên tòa án để xin quyết định này. (Xem “Ai có thể giúp đỡ” trang 43).

Nếu bạn ở lại nhà và người bạn tình bị bắt giữ, bạn có thể xin lệnh cấm tiếp xúc quy định anh ta không được đến nhà bạn. (Xem “điều kiện tại ngoại” trang 16.)

Vấn đề tiền bạc

Nếu tạm thời bạn đã có nơi ở, nhưng không đủ tiền tiêu, liên lạc Bộ Nhân Lực/An Sinh (Ministry of Human Resources/welfare) và làm đơn xin “trợ cấp khó khăn.” Đây là khoản **tiền trợ cấp khẩn**, họ có thể cấp nhanh chóng. Nhờ nhân viên đại diện hoặc nhân viên bảo vệ quyền lợi nạn nhân đi cùng.

Nếu bạn quyết định không sống chung với người bạn tình của mình và không có tiền, bạn có thể làm đơn xin “trợ cấp thu nhập” thường xuyên (trợ cấp xã hội/bệnh tật). Điều quan trọng là chấm dứt trợ cấp khó khăn và xin trợ cấp thu nhập càng sớm càng tốt. Khi nhận trợ cấp khó khăn, bạn không được nhận những quyền lợi khác.

Bạn có thể làm đơn lên tòa đề nghị bạn tình chu cấp tài chính (tiền cấp dưỡng). Liên lạc với Legal Aid xem họ có thể giúp bạn được không.

Nếu như bạn đã và đang nhận tiền như tiền hưu trí hoặc trợ cấp bệnh tật, liên lạc với văn phòng gửi ngân phiếu, báo cho họ biết bạn đã sống riêng, và cho họ địa chỉ mới của bạn.

Điều quan trọng, nhớ báo văn phòng gửi ngân phiếu (trợ cấp thu nhập, tiền nuôi con, tiền hưu trí, trợ cấp bệnh tật) là bạn mới dứt bỏ cuộc sống chung đầy bạo lực.

Nếu bạn có tài khoản ngân hàng chung, rút tiền ra ngay. Nếu thẻ tín dụng có tên cả hai người, liên lạc văn phòng công ty thẻ tín dụng để hủy bỏ thẻ tín dụng hoặc rút tên bạn ra. Nếu ngân phiếu tiền hưu trí hoặc tiền trợ cấp bệnh tật chuyển thẳng vào tài khoản chung, sắp xếp cách giải quyết khác. Tham vấn pháp lý nếu bạn sở hữu chung nhà cửa, xe cộ và các khoản tài sản khác.

Để được giúp đỡ về pháp lý

Có thể bạn cần phải nói chuyện với luật sư ngay về chuyện con cái, tiền bạc, nhà cửa hoặc các tài sản sở hữu chung với bạn tình. Nếu không có khả năng mượn luật sư, đến văn phòng Legal Aid để xin trợ giúp pháp lý. Xem “Ai có thể giúp đỡ” ở phần cuối cuốn sách này (trang 43). Cho nhân viên tiếp chuyện biết đây là vụ khẩn cấp.

Nếu bạn không đủ điều kiện nhận trợ giúp pháp lý, gọi Dịch Vụ Giới Thiệu Luật Sư

(Lawyer Referral Service) hoặc tổ chức phụ nữ địa phương nhờ tìm luật sư. Văn phòng Giới Thiệu Luật Sư sẽ đưa cho bạn tên của vị luật sư, người có thể giúp bạn trong khu vực bạn ở. Bạn có thể tham vấn vị luật sư này 30 phút với lệ phí \$10. Nếu bạn muốn thuê người luật sư này để giúp đỡ thêm, hỏi xem họ tính bao nhiêu. Mang theo tất cả những giấy tờ liên quan đến vụ việc của bạn và danh sách những điều thắc mắc muốn hỏi.

5. Thủ tục tòa án

Phần giới thiệu

Khi bạn tình của bạn bị truy tố về tội hành hung hoặc quấy nhiễu hình sự, anh ta phải ra hầu tòa. Thủ tục tòa án là điều khó khăn đối với mọi người, nhất là đối với người phụ nữ bị hành hung hoặc bị quấy nhiễu. Vụ việc có thể tiến triển chậm chạp. Đôi lúc bạn có cảm tưởng chính mình là kẻ bị truy tố tội trạng.

Mặc dù vậy, điều quan trọng là rất nhiều phụ nữ đã trải qua những chặng đường này và họ sau này đã nhận thấy rằng con đường đi qua rất hữu ích, và hơn nữa có nhiều người có thể giúp bạn. Chẳng hạn, nên có nhân viên đại diện hoặc nhân viên bảo vệ quyền lợi nạn nhân cùng đi khi qua các giai đoạn thủ tục tòa án như phỏng vấn với cảnh sát hoặc với Công tố viên cũng như các phiên tòa hoặc phiên xử chính thức.

Công tố viên

Công tố viên là luật sư đại diện phía chính phủ. Sau khi cảnh sát đã lập xong biên bản, Công tố viên sẽ quyết định xem có đầy đủ chứng cứ để truy tố người đàn ông đã hành hung hoặc quấy nhiễu bạn hay không.

Điều cần nhớ là quyết định truy tố tùy thuộc vào Công tố viên chứ không tùy thuộc vào sự đồng ý của bạn. Công tố viên không phải là luật sư riêng của bạn. Công tố viên sẽ

căn cứ vào quyền lợi chung của công chúng, và khả năng bạn tình của bạn sẽ bị quan tòa kết tội hay không trước khi quyết định truy tố.

Làm nhân chứng

Nếu Công tố viên quyết định truy tố, bạn là một nhân chứng quan trọng. Bạn sẽ được gọi ra “làm chứng” (cụ thể sự việc đã xảy ra cho bạn) tại phiên xử. Ăn mặc đàng hoàng, nói năng rõ ràng và bình tĩnh để mọi người nắm rõ sự việc. Trách nhiệm Công tố viên là cố gắng mọi cách phỏng vấn bạn trước khi phiên xử tiến hành và giải thích mọi khả năng có thể xảy ra tại phiên xử. Nếu Công tố viên không liên lạc, bạn gọi điện thoại tìm hiểu diễn tiến vụ việc hoặc liên lạc với nhân viên đại diện hoặc nhân viên bảo vệ quyền lợi nạn nhân để tìm hiểu.

Nếu bạn cần thông dịch viên, nhớ cho Công tố viên biết trước khi gặp phỏng vấn, để họ bố trí thông dịch viên tại cuộc phỏng vấn và tại phiên xử. Nếu có ốm yếu tàn tật gì, cho Công tố viên biết để họ có cách giúp đỡ, như bố trí phương tiện riêng biệt để đi lại.

Một số khu vực trong tỉnh bang, Công tố viên tại phiên xử có thể không phải là người trước đây đã phỏng vấn bạn.

Bạn sẽ được nhận “trát hầu tòa,” cho biết bạn phải ra trình tòa và thời gian phiên xử khai diễn. Trát hầu tòa sẽ được trao tận tay cho bạn, nhưng cũng có thể được gửi qua đường bưu điện, hoặc bạn phải ra sở cảnh sát lấy.

Nếu bạn quyết định không muốn ra làm nhân chứng, vụ việc có thể vẫn tiến hành, nhất là trong trường hợp có các nhân chứng khác hoặc có những chứng cứ cho thấy vụ hành hung hoặc quấy nhiễu đã xảy ra. Tuy nhiên quan tòa có thể yêu cầu bạn phải ra làm chứng. Nếu trường hợp đó xảy ra, giải thích cho quan tòa biết lý do tại sao bạn không muốn làm nhân chứng.

Đơn trình bày của nạn nhân

Công tố viên có thể yêu cầu bạn điền vào mẫu đơn trình bày của nạn nhân (victim impact statement). Trong lá đơn này, bạn có thể cho biết việc hành hung hoặc quấy nhiễu đã ảnh hưởng đến bạn và các con như thế nào. Công tố viên dùng những lời khai này đề nghị cùng quan tòa hình phạt phù hợp nếu người bạn tình của bạn bị kết tội.

Thông thường Công tố viên sẽ phỏng vấn bạn trước khi xét xử. Vị luật sư đó đồng thời sẽ gửi cho bạn tờ đơn trình bày của nạn nhân và tài liệu hướng dẫn cách điền để bạn điền vào, và một lá thư cho biết người mà bạn có thể nhờ giúp đỡ. (Bạn có thể nhờ nhân viên đại diện hoặc nhân viên bảo vệ quyền lợi nạn nhân giúp điền đơn trình bày của nạn nhân.) Nhớ nhắc Công tố viên về đơn trình bày của nạn nhân nếu không thấy họ đề cập đến nó.

Ra tòa lần đầu

Bạn không nhất thiết phải có mặt hoặc phải trả lời khi ra tòa lần đầu, tuy nhiên nếu muốn bạn cũng có thể có mặt. Công tố viên sẽ cho biết khi nào bạn cần có mặt. Người bạn tình

hành hung bạn (gọi là “bị cáo”) sẽ được lệnh ra hầu tòa. Tại “phiên tòa đầu tiên” này, tòa thường sẽ hỏi anh ta có ý định muốn luật sư hay không, và anh ta muốn nhận tội hay không nhận tội.

Nếu bạn tình của bạn nhận tội, phiên xử sẽ không tiến hành. Tòa sẽ định ngày phán quyết. Tại phiên tòa đó quan tòa sẽ tuyên bố hình phạt đối với bạn tình của bạn. (Xem “Tuyên án” trang 31). Quan tòa có thể ban quyết định cho anh ta tham dự chương trình cải huấn những người đàn ông vũ phu, hoặc chương trình cai rượu hoặc ma túy. (Bạn có thể yêu cầu Công tố viên đề nghị tòa ra án lệnh bắt tham dự chương trình chữa trị.)

Nếu bạn tình của bạn không nhận tội, phiên xử sẽ được tiến hành sau.

Nếu bạn tình của bạn bị tạm giam đợi ngày ra hầu tòa lần đầu, bấy giờ quan tòa có thể cho anh ta tại ngoại chờ ngày xét xử. Thông thường, tại ngoại hầu tra bao gồm điều kiện tránh xa nơi gia đình bạn ở và không được tiếp xúc với bạn. Điều đó có nghĩa anh ta thậm chí không được gọi điện thoại, nhờ người nào đó chuyển lời cho bạn. Và một trong những điều kiện khác là có thể anh ta không được sở hữu súng hoặc các loại khí giới khác.

Bạn cần biết rõ những điều kiện tại ngoại. Hỏi nhân viên đại diện hoặc nhân viên bảo vệ quyền lợi nạn nhân về người bạn cần điện thoại để tìm hiểu những quy định tại ngoại, và cách xin bản sao tài liệu đó, hoặc bạn có thể gọi Đường Giây Liên Lạc Cho Nạn Nhân (Victim Information Line) số 1-800-563-0808.

Phiên xử

Trước khi phiên xử người bạn tình của bạn được tiến hành, bạn có thể đến tòa án dự khán những phiên xử khác để làm quen sự việc. Bạn có thể cùng dự khán những phiên tòa khác với nhân viên đại diện hoặc nhân viên bảo vệ quyền lợi nạn nhân hoặc người nào bạn muốn đi cùng. Người này cũng có thể đi cùng bạn ra tòa dự phiên xử người bạn tình đã hành hung bạn.

Luật sư Công tố viên sẽ trình bày sự việc trước:

- Công tố viên sẽ đưa ra chứng cứ chứng minh vụ phạm pháp đã xảy ra. Bạn sẽ được gọi lên làm nhân chứng quan trọng. **Nhớ cho Công tố viên biết trước khi phiên xử bắt đầu nếu bạn không muốn khai lớn tiếng địa chỉ của mình tại phiên xử.**
- Công tố viên có thể gọi các nhân chứng khác, như cảnh sát, bạn bè hoặc những người láng giềng và có thể cả bác sĩ của bạn nữa. Các con bạn sẽ không phải ra làm nhân chứng trừ trường hợp hết sức cần thiết.
- Nếu có những mẫu tang vật như quần áo rách, hình chụp những vết thương tích, khí giới hoặc giấy chứng nhận bác sĩ, Công tố viên sẽ trình ra tại phiên xử.
- Các nhân chứng phía Công tố viên, trong đó có bạn, sẽ bị luật sư biện hộ “đổi chất.”

Sau đó phía biện hộ cho bạn tình (bị cáo) của bạn sẽ trình bày những lý lẽ của họ. Cách thức cũng giống như Công tố viên đã làm. Thông thường bạn tình của bạn sẽ được gọi lên làm nhân chứng, nhưng không phải lúc nào cũng thế. Những câu hỏi luật sư biện

hộ đưa ra có thể khó trả lời hơn những câu hỏi của Công tố viên bởi vì công việc của luật sư biện hộ là làm giảm mức độ tin cậy những lời khai của bạn.

Trong một số trường hợp, bạn tình của bạn quyết định tự bào chữa mà không cần luật sư. Trong trường hợp đó, bạn có thể phải trả lời những câu hỏi mà người bạn tình của bạn đưa ra.

Sau khi cả hai bên trình bày sự việc, quan tòa sẽ quyết định.

Nếu tòa phán quyết anh ta không phạm tội

Nếu tòa nhận thấy người bạn tình của bạn không có tội, điều đó không có nghĩa là quan tòa không tin lời bạn. Những phiên xử hình sự tuân thủ gắt gao về quy luật chứng cứ. Luật pháp quy định bị cáo phải được chứng minh “chắc chắn một cách hợp lý” là có tội .

Ít có trường hợp Công tố viên khiếu nại quyết định của quan tòa. Thẩm phán tòa phúc thẩm (tòa kháng án) sẽ chấp nhận hoặc phủ nhận phán quyết tòa cấp dưới căn cứ trên những ghi chép tại phiên xử chính thức.

Nếu tòa phán quyết anh ta phạm tội

Nếu quan tòa nhận thấy người bạn tình của bạn có tội, quan tòa sẽ tuyên án, quyết định hình phạt đối với anh ta.

Tuyên án

Trước khi quyết định tuyên án, quan tòa có thể đề nghị nhân viên quản chế làm một bản tường trình (pre-sentence report). Nhân viên quản chế có thể phỏng vấn bạn (nhân viên quản chế là người giám sát những người tại ngoại hầu tra và những người phát hiện là có tội những chưa bị giam giữ.) Nói rõ với nhân viên quản chế tất cả những điều bạn lo lắng về an toàn bản thân và con cái.

Nhân viên quản chế sẽ xem tờ đơn trình bày của nạn nhân nếu bạn đã điền xong. Nếu đơn trình bày của nạn nhân được làm ngay sau khi vụ hành hung xảy ra, có thể bây giờ bạn có điều muốn bổ sung thêm. Những điều ghi trong tờ đơn đó sẽ giúp Công tố viên đề nghị bản án và giúp quan tòa ra án lệnh.

Nếu tòa thấy người bạn tình của bạn có tội, anh ta có thể nhận những bản án như sau:

Tha bổng có điều kiện

Nếu anh ta tuân theo một số điều kiện như không được lai vãng gần bạn và các con, dự lớp cải huấn, và chương trình dành cho đàn ông vũ phu, cai rượu hoặc ma túy. Anh ta sẽ không có án hình sự.

Án treo và/hoặc quản chế

Anh ta phải tuân theo tất cả những điều kiện quan tòa đưa ra trong “án lệnh quản chế” trong một thời gian. Thông thường, một trong những điều kiện là trình diện nhân viên quản chế. Quan tòa có thể ra án lệnh bắt anh ta tham dự chương trình dành cho những đàn ông vũ phu, hoặc chương trình cai rượu hoặc

ma túy. (Nhân viên quản chế phải cho bạn biết những điều kiện ghi trong án lệnh của tòa.)

Nếu anh ta không tuân theo những điều kiện của lệnh quản chế, anh ta có thể bị bắt giữ và tuyên án về tội bất tuân lệnh quản chế cũng như tội trạng ban đầu.

Tù giam

Nếu là vụ hành hung nghiêm trọng hay bị cáo đã từng phạm những tội hình sự trước đây, anh ta có thể bị tù giam. Anh ta có thể được phép thụ án tù vào những ngày cuối tuần để không mất việc làm.

Sau khi tuyên án

Nhớ báo cho nhân viên quản giáo và Ban Xét Duyệt Tạm Tha (Parole Board) biết trường hợp bạn thay đổi địa chỉ hoặc số điện thoại để họ có thể gửi giấy thông báo về những phiên xét duyệt tạm tha và ngày người bạn tình mãn hạn tù.

Nên giữ liên lạc với nhân viên đại diện hoặc nhân viên bảo vệ quyền lợi nạn nhân để được tiếp tục giúp đỡ và thông báo tin tức.

6. Bạn có thể làm gì thêm

Nếu bạn tình của bạn —

- không bị truy tố, hoặc
- bị truy tố, nhưng chưa bị kết tội,

bạn có thể tiến hành những biện pháp pháp lý để bảo vệ an toàn bản thân, và được bồi thường một số tiền thiệt hại do hậu quả ngược đãi gây ra.

Bản cam kết sống yên bình

Bản cam kết sống yên bình là án lệnh quyết định tại tòa (áp dụng điều 810 của Bộ Hình Luật Canada), bắt bạn tình của bạn phải “xử sự đàng hoàng và không quấy rối trật tự” trong vòng 12 tháng. Điều đó có nghĩa là anh ta không được quấy nhiễu hay đe dọa bạn. Bản cam kết đó còn có thể có điều khoản cấm tiếp xúc (xem “Phiên tòa tại ngoại hầu tra” trang 15).

Để được cấp bản cam kết sống yên bình (peace bonds), bạn không cần phải chứng minh rằng bạn tình của bạn đã hành hung bạn. Bạn chỉ cần cho thấy là bạn có nỗi lo hợp lý rằng anh ta sẽ gây thương tích cho bạn hoặc cho người nhà bạn, hoặc phá hoại tài sản của bạn.

Người nào biết rõ hoàn cảnh của bạn (chẳng hạn nhân viên cảnh sát), có thể đại diện thay bạn làm đơn xin bản cam kết đó. Tuy nhiên nếu bạn đích thân làm lấy thì hay nhất. Cảnh sát có thể hướng dẫn bạn cách làm.

Khi bạn làm đơn xin cấp bản cam kết sống yên bình, một phiên tòa sẽ được triệu tập trước vị thẩm phán. Nếu bản cam kết được chấp thuận tại phiên tòa đó, nhớ giữ lấy một bản và luôn mang theo mình.

Nếu bạn tình của bạn vi phạm cam kết sống yên bình, gọi cảnh sát ngay. Báo cảnh sát biết là bạn đã có bản cam kết sống yên bình. Trường hợp gọi cảnh sát mà không có giấy nói trên trong người, cảnh sát vẫn có thể gọi Đường Giây Liên Lạc Cho Nạn Nhân (Victim Information Line) số 1-800-563-0808 để xác định.

Lệnh câu thúc

Lệnh câu thúc là lệnh quan tòa tòa án dân sự đưa ra áp dụng Đạo Luật Về Quan Hệ Gia Đình. Lệnh câu thúc cấm người bạn tình không được quấy nhiễu hoặc đe dọa bạn.

Tòa án dân sự giải quyết những tranh chấp ngoài hình sự, chẳng hạn như việc ai sẽ được quyền trông giữ con cái. Mỗi bên trong vụ tranh chấp đều có luật sư đại diện.

Lệnh câu thúc có nhiều loại. Thông thường bạn được ban lệnh câu thúc cùng trong giai đoạn đang giải quyết một vấn đề khác tại tòa án dân sự. (Chẳng hạn bạn làm

đơn xin được quyền trông giữ con cái hoặc xin tiền cấp dưỡng).

Thông thường, nếu muốn dễ dàng được ban lệnh câu thúc, bạn nên có luật sư. Nếu không có khả năng mượn luật sư, bạn đến văn phòng Legal Aid gần nhà để làm đơn xin được trợ giúp pháp lý. Cho nhân viên tiếp chuyện biết đây là vụ khẩn cấp. Nhớ nhắc luật sư bổ sung vào lệnh câu thúc điều khoản cảnh sát hoặc nhân viên Cảnh Sát Hoàng Gia (RCMP) có thẩm quyền cưỡng chế thực thi.

Luôn giữ bản án lệnh câu thúc trong người, và khi gọi cảnh sát, cho họ biết bạn có lệnh câu thúc. Trường hợp gọi cảnh sát mà không có lệnh câu thúc trong người, cảnh sát có thể gọi Đường Giây Liên Lạc Cho Nạn Nhân số 1-800-563-0808 để thẩm định.

Phòng Lưu Trữ Án Lệnh Bảo Vệ An Toàn của B.C.

Ở B.C. Phòng Lưu Trữ Án Lệnh trung ương lưu giữ hồ sơ lệnh tòa án tỉnh bang B.C. trong đó có lệnh câu thúc và lệnh cam kết sống yên bình.

Có nghĩa là nếu bạn gọi cảnh sát báo người bạn tình vũ phu, chỉ trong vài phút họ có thể biết bạn có lệnh bảo toàn hay không có, lệnh còn có hiệu lực hay không, và những điều quy định ra sao. Cảnh sát có thể tiến hành thực thi án lệnh ngay. Bạn có thể nhờ cảnh sát hỏi Phòng Lưu Trữ, hoặc bạn có thể liên lạc với Phòng Lưu Trữ để tìm hiểu những điều cần biết thông qua Đường Giây Liên Lạc Cho Nạn Nhân.

Bởi vì Phòng Lưu Trữ Án Lệnh có thể không được cập nhật kịp thời, vì thế điều quan trọng không kém là **luôn giữ án lệnh bảo vệ an toàn trong người**. Bạn cũng cần phải báo cho Phòng Lưu Trữ Án Lệnh Bảo Vệ An Toàn (Protection Order Registry) nếu địa chỉ hoặc số điện thoại thay đổi bằng cách gọi Đường Giây Liên Lạc Cho Nạn Nhân số 1-800-563-0808. Số điện thoại này miễn phí và có thể gọi một tuần bảy ngày, mỗi ngày 24 tiếng. Điều quan trọng là án lệnh của bạn phải được đăng ký, và mọi điều ghi trong án lệnh phải chính xác để bạn được thông báo khi bạn tình của bạn ra tù. Gọi Phòng Lưu Trữ Án Lệnh ngay sau khi án lệnh được ban ra để đảm bảo án lệnh được đăng ký.

Bồi thường thương tích do hậu quả tội ác

Bạn có thể làm đơn xin bồi thường thương tích do tội ác gây ra. Đây là số tiền chính phủ cấp do hậu quả thương tích của tội ác. Số tiền đó bù đắp những mất mát như lương bổng, đau đớn thể xác và tinh thần, và chi trả cho những dịch vụ cố vấn. Để có thể làm đơn xin bồi thường, bạn không nhất thiết phải truy tố bạn tình của mình, nhưng bạn phải có biên bản của cảnh sát.

Bạn có thể xin mẫu đơn với cảnh sát, nhân viên đại diện hoặc nhân viên bảo vệ quyền lợi nạn nhân hoặc Ban Bồi Thường Lao Động (Workers' Compensation Board). Sau khi cảnh sát đã lập biên bản tội ác, bạn có thể làm đơn xin bồi thường thương tích do tội ác gây ra trong thời hạn một năm.

Kiện người bạn tình

Bạn có thể kiện tại tòa án dân sự người bạn tình đã ngược đãi bạn. Nếu thắng kiện, bạn sẽ được bồi thường thiệt hại. Bồi thường thiệt hại tức là số tiền quan tòa ra lệnh anh ta phải trả bạn, đền bù những đau đớn thể xác, tinh thần và thời giờ công việc của bạn.

Nếu muốn kiện, bạn có thể tham khảo với luật sư ngay vì thời gian kiện có giới hạn. Liên lạc với tổ chức phụ nữ hoặc Dịch Vụ Giới Thiệu Luật Sư để tìm luật sư khu vực bạn ở. Legal Aid có thể giúp trả một phần chi phí thưa kiện nếu bạn hợp điều kiện về phương diện tài chính.

7. Nếu bạn muốn chấm dứt quan hệ thì sao?

Nếu bạn muốn chấm dứt quan hệ, dù chính thức chung sống vợ chồng hoặc sống ngoại hôn, tham khảo với luật sư cố vấn tòa án gia đình. Điều quan trọng là **nếu trong quan hệ đã từng có bạo lực, việc dàn xếp hiếm khi có lợi**. Cho luật sư hoặc cố vấn biết nếu bạn không muốn dịch vụ dàn xếp.

Nếu bạn không có khả năng mượn luật sư, làm đơn xin trợ cấp pháp lý. Bạn sẽ tham khảo với luật sư những điều sau đây.

Tiền cấp dưỡng vợ con

Đó là số tiền mà luật pháp quy định bạn tình cũ phải trả cho bạn và/hoặc cho các con. Trước pháp luật cha mẹ đều có trách nhiệm là chăm sóc con cái. Tòa có thể ra lệnh người cha của các con bạn phải chu cấp tiền bạc nuôi dưỡng con cái nếu chúng sống với bạn. (Tòa cũng có thể ban án lệnh bắt anh ta hoặc phải cấp dưỡng hoặc không phải cấp dưỡng cho bạn.) Hiện nay chính phủ có những hướng dẫn về số tiền cấp dưỡng cho mỗi đứa trẻ mà người cha phải chi trả. Bạn có thể gọi số 1-888-216-2211 miễn phí trong toàn B.C. để tìm hiểu về chuyện cấp dưỡng con cái.

Nếu tòa quyết định người cha phải cấp dưỡng con cái, Chương Trình Cưỡng Chế Thực Thi Việc Cấp Dưỡng Gia Đình của B.C. (B.C. Family Maintenance Enforcement Program) có thể giúp bạn đòi tiền anh ta. Số điện thoại miễn phí của văn phòng nói trên là 1-800-663-7616, hoặc ở Victoria là số (250) 356-8889.

Quyền nuôi giữ con cái

Đối với pháp luật, chăm nom con cái là bổn phận của cha mẹ. Nếu bạn dứt bỏ quan hệ, làm đơn lên tòa án gia đình ngay để được quyền tạm thời nuôi giữ con cái, ngay cả nếu bạn không mang các con theo cùng. Để làm điều này, bạn cần có luật sư.

Sau này khi ra tòa để giải quyết mọi việc, quan tòa sẽ quyết định ai sẽ được quyền nuôi giữ con cái căn cứ vào điều “vì lợi ích tốt nhất cho con cái.”

Đọc “Còn con cái thì sao?” (trang 21) và “Dự tính kế hoạch bản thân và con cái” (trang 11) để tìm hiểu thêm về vấn đề con cái.

Quyền giám hộ

Quyền giám hộ là quyền ban cho cha mẹ trong việc quyết định phương cách nuôi dạy con cái (bao gồm giáo dục, dạy dỗ về tín ngưỡng, v.v...). Điều quan trọng là nên đề cập đến vấn đề này với luật sư khi thỏa thuận việc nuôi giữ con cái).

Quyền thăm con

Đó là quyền các con được thăm cha hoặc mẹ, người không được quyền nuôi giữ chúng.

Quan tòa có thể quyết định cho phép người cha thăm các con, dù anh ta đã hành hung bạn. Bạn có thể đề nghị hạn chế hoặc ra những điều kiện đối với việc thăm con của người cha.

Đôi khi quan tòa có thể quyết định “quy định quyền thăm con.” Người cha sẽ chỉ được phép thăm các con nếu anh ta tuân theo một số điều kiện, như không uống rượu bia hoặc sử dụng ma túy 48 tiếng trước khi đến thăm, không được mang các con ra khỏi tỉnh bang, hoặc chỉ thăm con theo giờ giấc quy định.

Quan tòa cũng có thể ra quyết định “thăm con có giám sát,” nghĩa là người cha chỉ có thể thăm con với sự có mặt của một người nào khác.

Thỏa thuận ly thân

Thỏa thuận ly thân là văn bản pháp lý ghi rõ những thỏa thuận hai bên đã đồng ý như việc chu cấp tiền bạc, quyền nuôi giữ và thăm con cái, và việc phân chia tài sản. Trước khi ký vào văn bản thỏa thuận ly thân, tham khảo ý kiến luật sư riêng, không có mặt của bạn tình cũ.

Tài sản

Dù là vợ chồng chính thức hoặc sống ngoại hôn, bạn có quyền được hưởng công bằng phần gia sản, như xe cộ, nhà cửa, đồ gỗ trong

nhà, và những thứ khác mà gia đình đã dùng chung trước đây.

Để tìm hiểu thêm, xem tài liệu *Khi Hôn Nhân Đổ Vỡ* (If Your Marriage Breaks Up) và *Sống Ngoại Hôn* (Living Common-Law) do Hội Dịch Vụ Pháp Lý (Legal Services Society) phát hành duy tiếng Anh (địa chỉ Hội ở trang cuối của tập sách nhỏ này).

8. Ai có thể giúp đỡ

Tìm thông dịch viên

Đây là danh sách những tổ chức có thể giúp bạn tìm thông dịch viên nói tiếng Việt. Liên lạc với tổ chức gần nhà nhất.

Abbotsford

Abbotsford Community Services (604) 857-1237

Burnaby

Vancouver and Lower Mainland Multicultural Family Support Services (604) 436-1025

Chilliwack

Chilliwack Community Services (604) 792-7376

Kamloops

Kamloops Cariboo Immigrants Society (250) 372-0855

Kelowna

Multicultural Society of Kelowna (250) 762-2155

Langley

Langley Family Services Association (604) 534-7921

Nanaimo

Central Vancouver Island Multicultural Society (250) 753-6911

Prince George

Immigrant and
Multicultural

Services Society (250) 562-2900

Surrey

Surrey-Delta Immigrant Services
Society Multicultural

Women's Program (604) 951-1740
or (604) 597-0205

Vancouver

Immigrant Services
Society of B.C.

(604) 684-7498

MOSAIC

(604) 254-9626

Victoria

Inter-cultural Association
of Greater Victoria

(250) 388-4728

Victoria Immigrant and
Refugee Centre

(250) 361-9433

Khu vực bạn cư ngụ

Trong những trang đầu cuốn niên giám điện thoại bạn sẽ thấy phần gọi là “Community Services” (Dịch Vụ Cộng Đồng), liệt kê một số những tổ chức dưới đây; các tổ chức khác sẽ được tìm thấy trong những Trang Màu Trắng hoặc Trang Màu Xanh. Phần lớn những tổ chức này chỉ phục vụ bằng tiếng Anh. Nếu bạn cần thông dịch viên, liên lạc với các cơ quan đa văn hóa hoặc cơ quan giúp đỡ định cư.

Nếu bạn gặp khó khăn tìm kiếm số điện thoại các tổ chức dưới đây, nói chuyện với nhân viên đại diện hoặc nhân viên bảo vệ

quyền lợi nạn nhân, điện thoại hoặc đến thư viện nhờ giúp đỡ.

Nhờ bạn bè gọi điện thoại hỏi giùm, có thể những tổ chức đó không có nhân viên nói tiếng Việt.

Trẻ em

- Đường Giây Giúp Đỡ Trẻ Em (Helpline for Children): bấm số 0 và hỏi Zenith 1234
- Nhà tạm trú (Transition houses)

Giới Đồng Tính Luyện Ái

- Đường Giây Giới Đồng Tính Luyện Ái số 1-800-566-1170

Thông Tin Luật pháp

- Đường Giây Tham Kiến Pháp Lý (Dial-A-Law)
- Cố vấn tòa án gia đình (Family justice counsellors)
- Chương Trình Cường Chế Thực Thi Việc Cấp Dưỡng Gia Đình (Family Maintenance Enforcement Program)
- Dịch Vụ Giới Thiệu Luật Sư (Lawyer Referral Service)
- Hội Dịch Vụ Pháp Lý (Legal Services Society/Legal Aid)

Những người mới định cư tại Canada

- Cơ quan dịch vụ giúp đỡ định cư (Immigrant service agencies)
- Cơ quan đa văn hóa (Multicultural agencies)

An toàn

- Chương Trình An Toàn của Công Ty Điện Thoại B.C. Tel (B.C. Tel Project Safety): để lắp nối đường giây điện thoại khẩn, gọi số: (604) 528-8769
- Trung Tâm Giúp Đỡ Khẩn (Crisis centres)
- Nhà tạm trú (Transition houses)
- Trung Tâm Phụ Nữ (Women's centres)

Đường Giây Liên Lạc Cho Nạn Nhân

(Phòng Lưu Trữ Án Lệnh Bảo Vệ An Toàn Của B.C.) gọi

1-800-563-0808

Nói chuyện với nhân viên tổng đài về gia cảnh của bạn. Nhân viên tổng đài sẽ giới thiệu bạn đến một dịch vụ hoặc một chỗ liên lạc khác trong khu vực bạn sinh sống. Đây là dịch vụ miễn phí và kín đáo. Họ cũng có thể giúp bạn những điều cần biết về Văn Phòng Lưu Trữ Lệnh Bảo Vệ An Toàn B.C. và những án lệnh khác mà bạn đã đăng ký.

Trường hợp khẩn cấp

Kiểm lại những số điện thoại khẩn cấp trong khu vực bạn sống nơi trang sau tờ bìa trước của cuốn niên giám điện thoại.

©1999 Justice Institute of B.C., Legal Services Society (© 1999 Viện Tư Pháp B.C., Hội Dịch Vụ Pháp Lý)

Sách này có thể không được in lại nhằm mục đích thương mại, song khuyến khích việc sao chép nhằm những mục đích khác với sự ghi chú nguồn trích dẫn.

Sách do Chương Trình Giáo Dục Pháp Lý Phổ Cập ấn hành và Chương Trình Ấn Loát của Hội Dịch Vụ Pháp Lý (LSS) biên soạn. Sách được phát hành với sự tài trợ của Bộ Tư Pháp, Ban Tư Pháp Cộng Đồng, Phân Ban Dịch Vụ Nạn Nhân và LSS, bằng các thứ tiếng Anh, Việt Nam, Trung Hoa, Farsi, Pháp, Punjabi, Nga và Tây Ban Nha.

Biên soạn: Anne Rose, Winnifred Assmann

Trình bày: Mo Sa'lemy

Chỉnh lý: Pat Feindel

Người dịch: Peter Z.V. Đinh

Chuyển thể: Jeane Manning

Phối hợp chương trình: Eduardo Aragón (phần dịch thuật),
Daphne Morrison (phần Anh ngữ và các hình thức phát hành khác)
Điều hợp viên phát hành: Candice Lee

Sự ra đời của cuốn sách nhỏ lần này cũng như những lần trước đây là kết quả công sức được đánh giá cao của nhiều người. Họ đại diện những tổ chức cộng đồng, tổ chức dịch vụ, pháp lý và các cơ quan chính quyền, những người soạn thảo chính sách chính phủ, cùng bao nhiêu người khác, quan tâm đến tình trạng Bạo Lực Trong Quan Hệ Với Phụ Nữ.

Chúng tôi đồng thời cảm ơn cơ quan Giáo Dục Pháp Lý Cộng Đồng Ontario (Community Legal Education Ontario - CLEO) cho phép tham khảo tài liệu *Bạn có biết người phụ nữ nào hiện bị ngược đãi không?: Sổ tay quyền pháp lý*, 1997. (*Do You Know a Woman Who Is Being Abused?: A legal rights handbook*, 1997)

Canadian Cataloguing in Publication Data

Main entry under title:

Tin trang nngoy dye: bow look trong kwan voy
phoo gnu

Vietnamese ed.

Issued also in English and French and other
languages.

Co-published by Legal Services Society of British
Columbia.

ISBN 0-7726-3886-1

1. Wife abuse - British Columbia.
 2. Abused women - Services for - British Columbia.
 3. Abused wives - Legal status, laws, etc. -
British Columbia - Popular works. 4. Legal
assistance to abused wives - British Columbia.
- I. Justice Institute of British Columbia.
II. Legal Services Society of British Columbia.

HV6626.23.C3T56 1999 362.82'92'09711 C99-960166-0

Cơ quan biểu sách :

Để nhận thêm sách biểu, xin liên lạc với cơ quan nói trên hoặc gửi thư theo địa chỉ:

Distribution

Legal Services Society
1500 – 1140 W. Pender Street
Vancouver, B.C. V6E 4G1
Fax: (604) 682-0965

hoặc —

Ministry of Attorney General

Communications and Education Division
1001 Douglas Street (10th Floor)
Victoria, B.C. V8V 1X4
Fax: (250) 356-9037

**BRITISH
COLUMBIA**

**Legal
Services
Society**

British Columbia
<http://www.vcn.bc.ca/lssbc/>

Sách còn được phát hành bằng các thứ tiếng Trung Hoa, Anh, Farsi, Pháp, Punjabi, Nga và Tây Ban Nha. Phần tiếng Anh còn được phát hành trên băng âm thanh và đĩa mềm vi tính (tài liệu viết).